Szombat, október 8. 1892. Egyes szám ára 5 kr. XV. évfolyam. 241. szám.

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre . 7 frt — kr. | Egy hóra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Iskola-utcza, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

Kormányválság a küszöbön.

Szeged, okt. 7.

Sok év telt el azóta, hogy a kormány politikáját a szabadelvüség tetszetős leplével betakarták. Nem volt képes ez a politika elbirni a nyilvánosság kritikáját, véka alá kellett rejteni, mint az olyan árut, mely a csempészek titkos mesterségének jóvoltából került az ország asztalára. A szabadelvüség szeplőtlen fogalma alatt halomra került aztán mindaz, ami az elvek szabadságával homlokegyenest ellenkező és a véka alatt üzött mesterkedéssel homokot szórtak a tisztán látók szemébe, mételyt hintettek a közvélemény kristály forrásába.

A képtelen üzelmekről azonban időközönkint itt is, ott is lepattant a külső máz kifényesitett zománcza s a meztelen igazság ereje porrá zuzza azokat a játéktárgyakat, melyekkel a hatalom bérlői ideig-óráig kormányozni tudnak.

A miniszterelnök csak örökölte a szabadelvüség maskaráját, az, aki előtte belebujt, már nem tudott megférni benne, menekülni volt kénytelen.

A szabadelvüség maskarája az utódnak is égetni kezdi már körmeit, az elvek meghamisitásának dicstelen korszaka a végső elgyengülés betegségében immár csak vonaglik.

A közigazgatás reformjának vakmerő meghamisitása óta naponkint derülnek ki botrányos üzelmek s ezek a néha csupán csekélységnek látszó tüszurások okozzák ennek a szegényes életü kormányrendszernek közelgő halálát.

Mikor a kormány élén álló miniszterelnök minden csekélységért még a legalantasabb közegével is személyesen kénytelen konferálni olyan dolgokban, melyek bizonyos visszaélések eltusolására vonatkoznak, mikor a hüséges főispánok csoportosan kénytelenek a megérdemlett nyugalomba vonulni csak azért, mert a kiadott titkos parancsolatok végrehajtása áthidalhatatlan akadályokba ütközik: akkor már nagy bajban van a kormány szekere; — de mikor a kabinet jobb érzésü tagjai irtózattal fordulnak el a szabadelvüség gyilkosságának fölvetett gondolatától, akkor a kormányelnök állása tarthatatlan, bukása elkerülhetetlen.

Az országos levéltár tisztviselőinek nyilatkozata, a tápéi csufos manipuláczió, az udvarhelymegyei főispán szégyenteljes esete, az elkeresztelési kérdésben követett gyalázatos magatartás, a közigazgatási reform erőszakos meghamisitása és számtalan ténykedés az elkerülhetlen lejtőre vezeti azt a kormányt, melynek minden intézkedéséből csak azt lehet kimagyarázni, hogy elveiben és meggyőződésében a hatalomhoz való görcsös ragaszkodásnál egyéb indulat nem vezeti.

A Szapáry-kabinet kiváló tagjai a legnagyobb erélylyel követelték a legutóbb tartott minisztertanácsban, hogy a vallási kérdés — mely tisztán a kormányelnök képtelensége miatt lett elmérgesitve — liberális szellemben, az állam tekintélyének megóvása mellett oldassék meg, olykép, hogy egyházellenes tendencziáról szó ne lehessen, de a kormányelnök, kit minden kérdésben mellékes fölfogás vezérel, a liberális szellem érvényesüléséről hallani sem szeret, — a liberalismus előtte csak lepel, melybe a különleges politikai irányt még elődje volt szives részére becsomagolni.

A kormány legjelentékenyebb tagjai a most szőnyegre került egyik legfontosabb kérdésben kerültek ellentétbe a kormány elnökével s ez összeütközésben a gyengébbnek dőlni kell.

A kormányválság elkerülhetetlen,

A „SZEGEDI NAPLÓ" TÁRCZÁJA.

A legjobb közvetitő.

— Slaroszky Natália. —

A szép Katalin, az oroszok mindenható czárnője, 1786-ban a törökök miatt hadilábon állott Ausztriával, ahol akkortájban II. József ült a trónon.

A diplomácziai levelezés, béke kisérletek haszontalanoknak bizonyultak. A két meghasonlott államfő nem akart kibékülni. Egyszer egyik, máskor másik huzakodott és hozott föl valami sarkalatos érvet, amely miatt a viszály nem szüntethető meg. Már a háboru kitöréséről is beszéltek a beavatott körök.

A nagy Potemkin az orosz udvar részéről és Kinszky tábornok az osztrák részről titkos levelezéseket váltottak.

Végre rábirták Józsefet, hogy Kiewbe utazzék. A császár kiséretét Kinszky tábornok, Falkenstein udvarnagy és nehány lovag képezte.

Ekkor a szépségéről és kalandjairól hires czárnénak az az ötlete támadt, hogy Kiewbe megy, még pedig egy kis társas hajón csupán kéjutazásra.

Katalin nagy imádója volt a szép természetnek, kedvelte a nyiló virágot, a zöldelő mezőt, a rügyező fát.

A kényelemmel berendezett hajó vigan uszott a Dnieper sima tükrén, midőn Kaniow falu közelében a czárnőnek az a gondolata támadt, hogy utját a szárazon folytatja.

Kaniow egy völgykatlanban fekszik, egyrészét magas erdő koszoruzza, mig alant a völgyben a legszebb és legtermékenyebb buza- és gabonaföldek terülnek el.

Katalinnak megtetszett ez a gyönyörü vidék. Azonnal rendeletet adott, hogy egy kis csónakot bocsássanak a vizre. A parancsot teljesitették és a czárné egymaga a partra evezett. Senkinek sem volt szabad őt követnie.

Mialatt két matróz a magas utas számára vizre eresztette a csolnakot, Katalin az orosz parasztnő festői öltönyét vette magára. A királynői diszben is gyönyörü asszony az orosz parasztnő jelmezében festői szép volt. Az egész hajószemélyzet a hódolat vegyes bámulatával hajolt meg előtte.

Midőn a czárné partra ért, megparancsolta a két matróznak, hogy várjanak reá és ő egyedül, vigan ment az embermagasságu buzakalászok közt s itt-ott egy kökörcsint, buza-virágot és ibolyát tépett le és azt keblére tüzte.

Ugy érezte magát, mint a madár, mely hosszu fogsága után ujra a szabad, az édes levegőbe szállhat, repülhet, csaponghat és dalolhat.

Végre, jó sokára elérte a falucska első házát. Utszéli korcsma volt és csak egy öreg anyóka guggolt előtte a padkán.

Az egész falu apraja, nagyja Kaniow kikötőjébe sietett, hogy a nagy czárnőt szinről-szinre láthassa.

Katalin arczán jóizü mosoly vonult végig, midőn az öreg anyóka ezt neki elmondta.

— És te, szólt az öreg anyókához, nem óhajtanád a czárnőt látni?

— Hogyne, galambocskám, viszonozta az öreg asszony, de hiába, öreg lábaim gyönge és igy nem részesülhetek abban a szerencsében.

— S te mégis látni fogod. Még pedig ma. Biztositlak róla.

— Ugyan már hogy mondhatsz ilyet, hiszen te is olyan parasztasszony vagy, mint én, mosolygott az anyóka.

— Azért bátran bizhatsz bennem, — mondta Katalin. — De most kérlek, adj valami harapni valót! A friss levegőn nagyon megéheztem.

— Bizony, fiacskám, nem tudom mi van a háznál. Azután nem is birok járkálni. Menj, lelkem és keress magadnak, — felelte az anyóka.

Mialatt Katalin a kis házikó mellékkamrájában kereste az ennivalót, egy egyszerü, de előkelő öltözetü férfi lépett a helyiségbe. Csak egy szolga kisérte a sugár alakot, ki nem volt más, mint II. József császár.

Potemkin futárral tudatta Kinszkyvel a czárnő kéjutazását és Kinszky rábirta császárját, hogy a semleges területre utazzék.

József is beszédbe ereszkedett az anyókával, de alig váltottak nehány szót, midőn Katalin lépett a helyiségbe.

József csak életében egyszer látta Kalint, s akkor is csak futólag, és igy nem ismerte meg. Az ő szeme csupán a csinos paraszt-menyecskét látta, Katalin pedig sohasem látta Ausztria uralkodóját.

József iju tüzétől elragadtatva, gyorsan a bájos asszonyhoz ugrott és katonás tempóval körülkarolta.

— Ön ugyancsak rohamosan lát az udvarlá shoz, uracskám, szólt kissé elpirulva

a Szapáry-uralom napjai meg vannak számlálva, a párttagok fuzióra való erőszakos törekvése czéltalan, a kormányelnöknek menni kell. Nincs hatalom, mely uralmát tovább fönntartani képes legyen s ha távozásával megszületik az elvek igazi szabadsága, aminthogy ennek meg kell születnie, bár ki követné is őt, nem lesz ember többé, ki azt ujra meghamisitani képes legyen.

A fővárosi Kossuth-utcza. A fővárosi közmunkák tanácsa Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt ma tárgyalta a fővárosi törvényhatósági bizottság ama határozatát, hogy a hatvani-utcza neve Kossuth-utczára változtattassék. Szavazás előtt rövid vita volt. Többen hangsulyozták ama nagy érdemeket, melyeket Kossuth — a fölszólalók szerint különösen 1848-ban — szerzett s ezután Podmaniczky elnök a vitát bezárván, titkos szavazást rendelt el. Tizenegy szavazatra jogosult tag volt jelen s ezek közül **nyolczan a Kossuth-utcza ellen, hárman pedig mellette szavaztak.** Igy a fővárosi bizottság határozatát öt szótöbbséggel elvetették, még pedig oly indokolással, hogy élő ember után nem nevezznek el utczákat.

A tanárok fizetése.

Szeged, okt. 7.

Azokra a fiatal emberekre, kik tudományos pályán keresik a boldogulás utját, minden téren keserü csalódás várakozik. Telve reményekkel, korai vénülést okozó gondok között töltik ifju életüket az egyetem falai között, az élet csalékony csillogása emberfeletti munkára ösztönzi a törekvőket. Az ifjuság reményei csak a csillogást látják az előttük nyüzsgő ember-özönben, a szenvedések árnyéka, mely a titkolózás leplébe szeret burkolózni, csak a tapasztalat éles tekintetének mutogatja meg szomoru körvonalait.

A tudomány-szomj nem számol az élet lényegeivel, vakon talál enyhet a nagyratörekvés képzeletének forrásából. A számok egyszerü embereinek látszólagos kényelme, a példaként föltünő egyesek dicsősége mohó tápláléka az ifjak vérmes reményeinek s ezekhez a ritka eredményekhez olyan közelségben képzelik a végczél magasztos álláspontját, mintha csak a kezüket kellene kinyujtani majd, hogy azt egyszerüen magukhoz válthassák.

Az élet nyüge azonban korán megtapossa az ingadozókat. A vérmes remények magaslatáról csak egy lépéssel jut az ifju a kétségbeesés sötét árkába s a nemes eszmékhez nem méltó gondolatok raja csakhamar körül zümmögi a szeplőtlen ideálok magasztos elhatározását, s az ösvény, melynek kinövéseit egy évtizedig nyeste gondosan a tudományok kertészete, bal utra fordul, az ifju emberré lett.

A szenvedélyek rabja, a külső befolyások bábja — az ember — nehéz utakon kénytelen haladni. Az élet ismeretének nincsenek kézikönyvei. Még a körültekintésre sem volt idő, a tehetség nélküli már is fölötte áll a tehetségesnek, még az illedelmes köszöntés ezernyi fogása sem fogta meg jól gondolkozását, már is a kegyhajhászat kavicsos földjén kell szántani hosszu borozdákat.

A nemes czél, melyért küzdeni készül, — a tudományok önzetlen lelkes müvelése — az egyetem falai közt maradt, kenyeret kell koldulni az éhezőnek, hogy az elzüllés rémétől megmentse — már ekkor nem az ideált — hanem az embert.

A küzdelem eredménye kétes. Millió fogalom befolyásolja az eshetőséget, s mig az a légkör, amelyben az élet vonaglásai rángatóznak, az ideákkal eltelt lélek eszményét magához hasonlóvá át nem alakitja, — addig az ember nem válik emberré.

Csak ez után lép akczióba a férfiu. Ütött kopott ideálja megtörött már a csalódások tengerén, az ifju hév, mely lelkesült a szépért, jéggé fagyott az emberek közönyében, hideg számitás, száraz tapasztalat sorvasztja lelkének melegét s a férfias becsvágy teremtő erőt igyekszik lehelni beléje. Ez a küzdelem édes öröme, ez a megnyugvás bölcsessége.

Minden tudományos pályán igy vonul végig az életküzdelem. A kilépett ifju csak késő korában kezdheti meg életének igazi hivatását, ha előbb röges uton meg nem törik, a fáradság kinja idő előtt tönkre nem gyötri.

A tudományok templomának nevelt ifjak nagy része azonban fél uton hagyja el hivatását s akiket a hozomány-vadászat rettenetes szenvedélye felszinre nem sodor, azok között számtalan jeles tehetség a kenyérkeresők osztályában szorongatja immár elnyomott becsérzetét.

Különösen a középiskolai tanárok azok, kik nemes hivatásuknak szomoru áldozatai. Különösen a középiskolai tanárokat látjuk a kenyérkeresők osztályába tömegesen betódulni.

A jövő nemzedék helyes irányu nevelése sokkal nagyobb horderejü kérdés, semhogy annak fontossága miatt hasábokat volna szükséges összeirni, a jövő nemzedék nevelői pedig legkevésbé részesülnek társadalmi állásukhoz méltó figyelemben.

Ez az oka annak, hogy mig egyrészt őket más pályákra látjuk tódulni, addig másrészt középiskoláinkban — a jól képzett tanárok hiányát vagyunk kénytelenek elszivelni.

Ez az oka, hogy számtalan helyen kellően qualifikált erők hiányában, — még nem is végzett philologusokat kell már alkalmazni, kiknek bizonyára sokkal üdvösebb volna a tanszék helyett még egy ideig az iskola padok között maradni.

És ezek a szomoru jelenségek nagyon természetesek. A tanári állások dotácziója tényleg nem nyujt olyan megélhetési módot, melyért annak egy életet szentelni érdemes volna. A középiskolai tanárok tényleg olyan fizetésben részesülnek, melyből a legszükebb felfogás szerint sem lehet egy életen keresztül törni. — A nélkülözések csak egy bizonyos ideig képesek a tetterőt sarkalni, ezen időn tul azonban az elzüllés utjára vezetnek.

Nem lehet az, hogy fiaink nevelését nélkülözések között küzdő emberek kezére bizzuk, nem lehet a nemzet jövőjét kicsinyes takarékoskodással pellengérre tenni. A középiskolai tanár, ha tanszékét egyszer elfoglalta, nem kergethető a megélhetési gondok utvesztőjébe s fenntartási szükséglete teljes biztositék nélkül annál kevésbé hagyható, mert ezen a pályán a fokozatos előléptetés rendje annyira ritkán kerül sorra, hogy ezt majdnem kizártnak kell tekintenünk s mert a középiskolai tanár lelkiismeretes gondosságán függ az ifjuság jövő sorsa.

---

a czárnő, de azért harag nélkül. Nem akarta magát elárulni.

— Miért nem? — mondta József. Asszonyokkal szemben bátornak kell lenni. De meg a közmondás is azt mondja: bátraké a szerencse. Hanem térjünk prózaibb tárgyra. Nem tudnál nekem valami ennivalót adni, édes szépem?

— Itt nálunk kevés az ennivaló, s a mi van, azt is el kell készitení. Ha megvárja, mig elkészitem, szivesen megosztom azt, — viszonozta Katalin.

— Tehát az étel nincs készen? Ha megengeded, galambom, én is segitek az elkészitésben.

— Tessék, — szólt kaczagva a gyönyörü asszony.

József valóban ügyes szakácsnak bizonyult. Fát vágott, tüzet rakott, forgatta a fánkokat és segédkezett a sült hal elkészitésénél. Katalin látva ügyességét, meg is dicsérte.

— Ön, ugy látszik, nemcsak az udvarláshoz, de a szakács müvészethez is ért.

— Arra tanitott az anyám, hogy az embernek mindenhez érteni kell. Különösen a katonának, — felelte sürgés-forgása közt a császár.

— Ön tehát katona?

— Meghiszem azt! — volt a büszke válasz.

— Az orosz hadseregben, ha kérdenem szabad?

— Nem, az osztrák hadseregben. Még pedig József császár kiséretéhez tartozom.

A császárnőnek tetszeni kezdett a délczeg katona.

Nemsokára az étel elkészült és a két uralkodó az asztalhoz telepedett. A hosszu faasztal mellett vigan társalogtak, az étel annyira izlett, hogy teljesen feledték a bécsi burg és téli palota dusan teritett asztalait.

József nagyon udvariasan viselkedett. Épen olyan gyöngéden és annyi előzékenységgel bánt vele, mint egy herczegnővel. Katalin pedig elökelő módon kaczérkodott szomszédjával.

— Hallod angyalom, sohasem láttam még olyan szép ajkat és hófehér fogat, mint a tiéd, — mondta társalgás közben a császár.

— Nekem meg sugár alakod és kaczkiás bajuszkád tetszik, — válaszolta nagyot kaczagva a czárnő.

— Te tetszel nekem.

— Ön is nekem és ha szabad volnék, — felelte Katalin.

— Tehát férjed van?

— Igen ám, egy mormogó medve.

— Baj és ezt a bajt mégis kilehet kerülni. Szerethetsz te engem titokban is, — mondta József és egész közel huzódott. Ne gondold azonban, hogy valami rossz szándékból óhajtók hozzád közeledni. Én nemesen gondolkozom a nőkről. Én csupán udvarolni akarok neked szórakozás kedveért.

— Jól van, — szólt a czárnő — ha más vágyad nincs, rajta leszek, hogy udvarolhass nekem.

— Hallod szentem, nagyon okos asszony vagy te. Mind ilyen eszesek az orosz nők?

— Nem tudom, de azon örvendek, hogy te engem okosnak mondasz. Ez először történik életemben, hogy nekem a szemembe mondják az igazat. Te nagyon kedves ember vagy, — felelte a czárnő — és gyönyörü fejét József vállára hajtotta . . .

— Soha életemben nem sajnáltam ugy, hogy uri ágyban születtem, mint most, midőn veled szemben ülök, — mondta hévvel a császár. Őszintén mondva, szivem gyorsan dobog közeledben és olyan valamit érzek, amit szerelemnek is lehet nevezni.

— Hát olyan magasan állsz felettem? — kérdezte bájosan mosolyogva Katalin.

— Az ám, sóhajtott József.

— S igy le kell mondanunk egymásról? — kérdezte kaczéran Katalin és zafir szemei a császár szemeibe mélyedtek.

— Nem, nem kell lemondani, mert én magas állásom daczára is hévvel szeretni és imádni foglak, — kiáltotta ifju hevében teljesen elragadtatva a császár és átkarolva Katalint, hévvel magához ölelte és gyönyörü arczára egy forró csókot lehelt.

E pillanatban a kis házikó ajtaja föltárult és azon József császár kisérete Kinsky gróf, Desborodko és Potemkin léptek a szük és füstös helyiségbe.

Katalin ijedten bontakozott ki az ölelő karok közül, mig József mosolyogva fogadta az urakat és barátságosan kezet szoritott velök.

Mit jelent ez? — mormogta fogai közt Potemkin.

Desboredkó ezalatt a czárnőhöz közeledett és térdet hajtott előtte.

— Most uram, félre kell dobni az incognitot. Én nem vagyok, az akinek ön gon-

A kolera Szegeden.

Az első halálozás.

A mai nappal megtörtént a városban az első koleragyanus halál: Nagy Gábor, a Kossuth Lajos-sugáruti megfigyelő kórházban feküdt kolerabeteg ma délelőtt tiz órakor **meghalt.**

Tegnap még határozott javulást konstatáltak rajta az orvosok s azt hitték, hogy a beteg föl fog gyógyulni. Ezzel kapcsolatban az volt a remény is, hogy Nagy Gábor nem ázsiai kolerabeteg.

A ellenkezője ugyan ma sincs még hivatalos részről határozottan állitva. Az orvosok tartózkodva csak annyit mondanak, hogy a betegsége a legnagyobb mértékben koleragyanus. Egyebet nem is mondhatnak. A tudomány jelen álláspontja szerint a kolerát még a betegben talált baczillus sem bizonyitja teljesen, azonban mégis ezt szokták, egyéb jel hiányában, a betegség megállapitó tanuságának venni s baczillus jelenlétét pedig csak a bakteorologiai intézet konstatálhatja vizsgálatok alapján s onnan még hivatalos értesités még nem érkezett.

Azonban ha hivatalos uton még nem is ismerték el Nagy Gábor betegségét kolerának, nem hivatalos uton már elpusztult benne a szegény ember.

Állapota az éjjel rosszabbodott s ma reggel a kolera tünetei erős, fokozott mérvben mutatkoztak rajta. Tifuszos tünetei is voltak, fölugrott az ágyából s futott, mig el nem fogták. Ebből azt hitték, hogy esetleg fejtifusza okozta a halálát, de az is lehet, hogy a rettenetes betegség: a cholera typhosa.

Holttestét különben holnap bonczolják föl a közkórház boncztermében dr. Faragó főorvossal a városi orvosok.

Ezen az egy halálos végü megbetegülésen kivül az esti órákig nem mutatkozott egyéb baj. A hatóság és a lakosság folytatja óvintézkedéseit.

A pályaudvarokon.

A „Szeged" és a „Szeged Rókus" állomásokon folytatták ma a Budapestről jött utasok fertőtlenitését. Minden fővárosból érkezett bekerül a karbolos szobába — ha ugyan le száll nem a vonatról a rendező pályaudvaron.

A rókusi állomáson eddig nem volt hely a fertőtlenitő szoba részére s a dezinficiálást a városi vámhivatal egyik szobájában eszközölték. Ma a város távirati megkeresésére a budapesti üzletigazgatóság adott erre a czélra az állomási épületekben helyiséget.

A fertőtlenitő szobákba ma dézsákat helyeztek el, a Szeged állomásnál 12, a rókusinál 6 darabot, amelyekbe az utasoknál talált szennyes ruhákat áztatják higanyoldatban. A ruhák egy teljes óra hosszáig állnak a corrosivusos vizben.

A rendőrség utasitotta a szállótulajdonosokat, hogy a Budapestről érkezett vendégeket jelentsék be azonnal.

*

A katonaság és a kolera. A helybeli katonai állomásparancsnokság is a legerélyesebb óvintézkedéseket lépteti életbe a fenyegető kolera ellen. Megkeresést intézett a városhoz, hogy tudassa: a katonai állományban esetleg előforduló kolera-gyanus betegedések esetén a betegek hova szállittassanak? A tanács mai üléséből sürgősen felelt az állomásparancsnokságnak, tudatván, hogy a kolera-gyanus katonabetegek a budapesti-sugáruti 57 sz. a. házba, a kolerabetegek pedig az ujszegedi járványkórházba szállitandók. Baj a katonaságnál még nem történt.

*

Ártézi viz az iskolákban. Mai lapunk fölszólalásának meg van az üdvös eredménye. Dr. Lázár György h. polgármester ma délelőtt rendelkezett sürgősen, hogy az iskolák ártézi vizzel láttassanak el. Megkereste e dologban Tóth Antal népiskolai felügyelőt, hogy a saját hatáskörében gondoskodjék a belterületi népiskoláknak ártézi vizzel való ellátásáról. Mondanunk sem kell, hogy ez az intézkedés megnyugvásul szolgál.

E helyen készséggel regisztráljuk Gönczy Lajos népiskolai igazgató ur azon kijelentését, hogy a szilléri népiskola tanulói mióta az ártézi kut elkészült, ennek a vizét isszák és nem tiszavizet.

*

A honvédelmi minisztertől is jött rendelet a városhoz a kolerára vonatkozólag.

A leirat szerint a hadügyi kormány a kolera terjedése ellen a következő rendelkezéseket hozta:

1. Az Orosz- és Németországban tartózkodó összes legénységi állományu honvédeknek és közös hadseregbelieknek mindennemü fegyveres szolgálattételre: tényleges szolgálatra, katonai kiképezésre, vagy egyéb gyakorlatokra való behivása ujabb rendelkezésig — függőben tartandó, esetleg a már megtörtént ilyen beidézés visszavonandó.

2. Valamennyi, az osztrák magyar monarchia határán kivül külföldön bárhol tartózkodó katonai vagy honvéd személy a folyó évi ellenőrzési (tiszti) szemlék alól fölmentetik.

3. Oly vidékeken, ahol az egészségügyi viszonyok nagyobb embertömeg egybegyülésének elkerülését és meggátlását feltétlenül megkövetelik, az ellenőrzési (tiszti) szemlék meg nem tartása, illetőleg megszüntetése iránt esetről esetre fog intézkedés tétetni.

E részben tehát a törvényhatóságok szükség esetében sürgős és indokolt fölterjesztést tegyenek a honvédelmi miniszterhez.

*

A főorvos ma este hat órakor — az idő rövidsége és a dolog sürgőssége miatt — szóbeli jelentést tett dr. Lázár György polgármester helyettesnek a mai napról s azon óvintézkedésről, melyeket a nap folyamán a kolera ellen tett.

Bejelentette, hogy az idegenek dezinficiálása a pályaudvarokon fokozott mértékben folyik, amennyiben ma már a közegészségügyi bizottság tegnapi határozata folytán az utasok szennyes ruháit egy óra hosszáig vagy még tovább is tartják beáztatva az 5%-os karbololdatban.

Ma táviratilag rendeltek meg az esetleges kocsin való betegszállitás idejére hat darab Oláh-féle vizhatlan ágyberendezést.

Jelentésében fölkéri a főorvos a polgármestert, hogy ujra rendelje el a gazdászi hivatalnak, hogy a veszély esetére kellő számu födött kocsit állitson elő.

Dr. Faragó Ödön főorvos a napot csendesnek jelzi s remélhetőnek tartja, hogy a követelő ázsiai vendég eddigi áldozatával be fogja érni nálunk.

A fertőtlenitő orvosok dr. Spitzer Ignácz és Kaszta Péter ma megkezdették müködésüket.

Ujdonságok.

— okt. 7.

Tájékoztató.

—

Október 11. A Dugonics-társaság alakuló és tisztválasztó közgyülése a széképületben.

Okt. 11. Lloyd-társulat választmányi ülése.

Okt. 15. Vasuti alkalmazottak szüreti ünnepélye (a Tisza-szállodában).

Okt. 15. A szegedi dalárda tánczs és dalestélye (az Európa éttermében).

—

— **Lukács Béla miniszter utazása.** Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter ma éjjel a gyorsvonattal utazott keresztül Szegeden a délvidékre, hol az osztrák-magyar vasut-társaság bányatelepeit tekinti meg. A minisztert, kinek elegáns szalonkocsija volt becsatolva a vonatba, többen kisérik az utján s azok közt Stelczel Frigyes szegedi h. üzletvő. Együtt mennek a miniszterrel Jókai Mór, ki holnap tartja Oraviczán beszámoló beszédét, Harkányi Frigyes és Szerb György orsz. képviselők, Ludvigh Gyula, a m. kir. államvasutak igazgató-elnöke, Abonyi Emil es Schober minisztezi tanácsosok és Strasser Albert temesvári kamarai titkár. A kereskedelmi miniszter és kisérete hétfőn térnek vissza Budapestre.

— **Dessewffy Sándor** csanádi püspök holnap Makóra utazik Szegeden keresztül. A püspök 2—3 hétig fog a szomszéd városban tartózkodni.

— **Kossuth-képek és szobrok.** A szabadságharczi kiállitás igazgatóságától az alábbi sorokat vettük: Szabadságharczunknak Budapestena vigadóban levő kiállitási rendezősége a legjobb hazafiak figyelmébe ajánlja a kiállitástól megrendelhető életnagy Kossuthképet és szobrokat, mert ezek eladásából befolyó összegek dicső szabadságharczunk nagyszerü gyüjteményének föntartására lesznek forditva. Egy életnagy szobor 20—35 frt, egy életnagy kép 60, 150 és 220 frt rámától. A rendezőség tiszteletel kéri az illetőket, akiknek 48—49-es ereklyékről, képekről, stb. tudomásuk van, hogy arról a fővárosivigadóbeli 48-as kiállitást értesitsék. Mindazok pedig, kik ilyen tárgyaktól megválni szándékoznak, küldjék Budapestre ereklyéiket, mert a 48-as kiállitás rendezősége az ereklyéket vagy megveszi, vagy Kossuth, Petőfi stb életnagy és szép képekért elcsereli.

— **Elmaradt társulati ülés.** A sövényháza-szegedi ármentesitő társulat holnapra közgyülést és választmányi ülést hivott össze, amely azonban közbejött akadályok miatt elmaradt.

---

dol, — szólt mosolyogva — és a császár felé fordulva Katalin.

— Nem volna szives a titokzatosság fátylát föllebbenteni? — mondta József és udvariasan meghajlott a czárnő előtt.

— Én az orosz birodalom uralkodója vagyok, uram.

— És én, felséges asszonyom, az osztrák császár.

II. Katalin és II. József melegen szoritottak egymással kezet.

A menet megindult. A császár elkisérte a czárnőt a hajóig.

— Politikáról Chersonban beszélhetünk, felséges uram, — mondta a czárnő utközben, ma csak egy érdekel.

— S mi az, felséges asszonyom?

— Valóban olyan szépnek és szeretetreméltónak talál most is, mint amott, abban a kis hajlékban? — Kérdezte Katalin.

— Sohasem fogom véleményemet megmási ani. Felséges asszonyom most is olyan bájos, mint az asztal mellett volt, — viszonozta meleg pillantással a császár.

Katalin kezet nyujtott Józsefnek. Az a szép kéz remegett, midőn a császár gyöngéd csókot lehelt reá.

— Ki hitte volna — mondta halkan Potemkin Desborodkohoz. Minden rendben van. A béke biztos. A mi terveink sikerülni fognak.

Desborodko mosolyogva válaszolt:

— Emlékezzék reá, mindig mondtam excellentiás uramnak, hogy a véletlen és a szerelem volt és marad a legjobb közvetitő.

— **Menekülés a kolera elől.** Budapesten elég kedélyesen veszik az emberek a kolerát és a fő- és székváros mozgalmas utczáin nem látszik meg, hogy az alkalmatlan fekete vendég időzik falai között. Hanem akit az illetőség és a kötelesség nem csatol Budapesthez, az szabadulni igyekszik onnét. És a szabadulni vágyók közt elsők a diákok, egyetemi polgárok, akiket különben is sürgönyileg rendelnek haza az aggódó mamák. A mai vonatokkal is egész sora érkezett haza a szegedi ifjaknak, akik igen helyesen akkor térnek majd vissza a tudomány csarnokaiba, mikor kiköltözik azokból a baczillus.

— **Az árvaházi felügyelő bizottság** ma ülést tartott dr. Lázár György helyettes polgármester elnöklete alatt. A bizottság egy gyermeket fölvett az árvaházba és 12 gyermek tartására kisebb-nagyobb segélyeket szavazott meg.

— **Óvodaépités akadályokkal.** A szegedi jótékony nőegylet emeletes kisdedóvodát akar épiteni az Eötvös- és Toldi-utczák sarkán. Be is adták az engedély iránti kérelmüket s az épitésre vonatkozó terveket. A tervekben azonban az a hiba, hogy bár az épületben 6 és fél méter szobát is akarnak épiteni, a falak szélessége mégis csak 48 czentiméterre van tervezve. Az épitkezési bizottság tegnapi üléséből azt az előterjesztést tette a tanácsnak, hogy az épitési engedély megadásánál kösse ki, hogy a falak legalább 63 czentiméter szélesre legyenek épitve.

— **Ármentesitő társulati közgyülés.** Szeged város, mint érdekelt, a körös-tiszamarosi ármentesitő-társulat őszi közgyülésére vett ma meghivást. A közgyülés október hó 20-ikán délelőtt fog megtartatni a szomszéd Hód-Mező-Vásárhelyen, az ottani „Feketesas“ szállóban. Fontos ügyei nyernek a társulatnak ezuttal is elintézést. Szeged várost a közgyülésen dr. Ivánkovits Sándor tiszti főügyész fogja képviselni.

— **Tizezer forint az államtól.** Nagy ritkán esik meg az, hogy az állam fizetne s nem ellenkezőleg történnék a dolog. Most az egyszer ugy van. Teleszky igazságügyi államtitkár értesitette a várost, hogy a marstéri kutra igért 10,000 forintból a leiratával egyidejüleg a szegedi adóhivatalnál 2000 forintot kiutalványozott s a még hiányzó nyolczezer forintot a következő négy év október elsején teszi folyóvá szintén 2—2000 forintos részletekben.

— **A város vize.** A város az ártézi kut vizfölöslegét levezette a közvágóhid mellé, hogy legyen ott is elég viz a tisztogatásra. Egy Huros nevü polgártársunk, mint a rendőrséghez érkezett jelentés mondja, csapokat csináltatott a csőre és most pénzért árulja a vizet. Épp alkalmas egészségügyi intézkedés ebben a kolerás világban, amiért a körmére koppantanak Huros urnak.

— **Kolerás apróságok.** — (Dezinficiált kisasszony.) Nem lehet azt egészen komolyan venni, akármilyen komoly — hogy az embert, ha kilép a koupéból, azonmód lefogják a perronon, vigyáznak rá, hogy el ne surranjon, aztán elől, hátul, oldalt, fején, lábán megszentelik a karbolszóró géppel. Tegnap éjjel egy kedves uri kisasszony volt ott a sorban, de erősen ellenkezett és kipirulva hessegette a doktor urat, aki a fertőtlenitő szobába csábitgatta.

— Én nem megyek . . . félig durczásan, félig a félelemtől reszketve bugott a fiatal lányka.

— Nem történik semmi baj, kedves kisasszony — csittitgatta, édesgette a doktor ur . . .

— Mit akarnak velem? — huzódott a bájos gyerek még jobban.

— Nem szokták a kis kisasszonykát sohase husvétkor megöntözni? —. kérdezte a doktor.

— Dehogy is nem! — pityergett ki a lányka a kendője alól.

— No lássa, most se történik egyéb, egy kicsit megöntözzük, na jöjjön . . .

Erre aztán odaállt a duruzsoló kis utas a baczillus-ölő parfümöt szóró kézi gépecske elé.

(Nem! Nem!) Egy másik hölgy konokabb volt. A talpacskájára állva kijelentette többszöri kérés daczára, hogy nem! nem! Nem engedi a bőröndjét fölbontani. Nincs abban baczillus.

— De minden ruhatárgyat tartozunk fertőtleniteni — szólt az orvos szigoruan.

— Ez merénylet, ezt nem türöm, s igy van.

— De nekünk kötelességünk.

— A női nem méltóságát és legbelsőbb titkát sértő eljárás ellen hosszabb ideig debattált még őnagysága, de hasztalan.

A koufferjét fölnyitották. Ő halk sikolylyal elfordult. A koufferből egy hatalmas uj turnürt huztak ki.

— Bocsánat nagyságod — szólt az udvarias doktor, — mért nem tetszett mondani, hogy uj toillett-tárgyak van a koufferben, uj tárgyak nem kerülnek fertőtlenités alá.

Durczásan, hátra se tekintve felelt az asszony:

— Hiszen most vettem Budapesten.

— **Meghalt.** Emlitettük tegnap, hogy Kis Teréz felsővárosi gyári munkásnő életuntságból még a mult vasárnap gyufaoldatot ivott a lakásán. A szerencsétlen asszony sokáig nem árulta el a betegségét, mig végre a házbeliek észrevették, hogy mi a baja s bevitették a kórházba. A gyilkos méreg azonban már annyira összeroncsolta a belsejét, hogy ott sem birtak segiteni rajta. Ma reggel meghalt a kórházban az öngyilkos asszony.

— **Megfigyelő kórház.** A tanács mai ülésén intézkedett a megfigyelő kórház részére alkalmas épület kibérlése iránt. Három évre vette bérbe erre a czélra a Kossuth-sugárúti Blázs-Kovács örököseinek tulajdonát képező épületet évi 550 frtért. Kellő tatarozással ez az épület rövidesen használatba vehető.

— **A lovak járványa.** A nyavalya ugy terem ebben az áldott kánaánban, mint a gomba. Az emberiséget most a kolera akarja megtizedelni, ugyanekkor a jószágok közt is különféle nyavalyák ütögetik föl a fejüket. Ami az embernek a kolera, jóformán az a lónak a — lépfene. Most pedig ez a nyavalya kezdi szedegetni szegedi területen a négylábu áldozatait. Utóbb egymást követve két lépfenés lóelhullás történt. Sárkány Antal és Fodor István lovai pusztultak el ebben a nyavalyában. Gyors és szigoru óvintézkedések mellett takaritották el az elhullott állatokat. A törvény értelmében az esetekről értesitve lesznek a szomszédos helységek, a katonai hatóságok és a földmivelésügyi miniszteriumhoz jelentés tétetett.

— **Tizenhárom éves menyecske.** Krecsenden egy tizenhárom éves kis leányt adtak a minap férjhez. Él ott egy törődött öreg asszony s ennek van egy kis unokája. Az öreg Urbánnénak az volt az utolsó kivánsága, hogy unokája még az ő életében feleségévé lehessen az unokabátyjának, Urbán Jánosnak. A legénynek most elsején be kellett vonulni katonának három esztendőre s mivel ezt a három esztendőt az öreg asszony aligha éri meg, nagynehezen kijárták, hogy az esküvő már most megtörténhessék. A legény 25, a leány meg 13 éves. A fiatal házaspárt rögtön elválasztották egymástól s a férj másnap berukkolt. Mire haza jön, a kis szalmaözvegy még mindig elég fiatal menyecske lesz, a nagyanya pedig elégedetten hunyhatja le szemét.

— **Köszönet.** A következő sorokat vettük: Az október 6-iki gyászünnepély emeléséhez alkalmazott kisebb diszes koszoruért és a katafalk körül elhelyezett déli növények átszállitásáért Pillich Kálmán ügyvéd urnak, ugy a városi főkertész urnak a katafalk fődiszéül szolgáló nagyszerü koszoru adományozásáért a szegedi 1848—49-iki honvédegylet képviseletében alólirt elnök szives köszönetét kifejezni nem késik. Széll György.

— **Egy hir.** Egy hir szárnyalt tegnap a városban. Afféle titkos hir. (Tehát mindenki tudja.) Afféle láthatatlan hirmadár. (Tehát minden ablakon beröpül.)

Arról van szó, hogy egy férjes uri ember (a férjes emberekről mindig több hir jár, mint a nőtlenekről), aki bolondulásig szerelmes a szobalányába, rajta kapta a sógorát, amint az imádott hamis cziczával félreismerhetlenül csókolózott.

Egy kiváncsi meg is interpellálta, a család egy belső barátját:

— Te, igaz ez a hir, hogy —

Jó barátja a férjnek, aki őrjöngésig szerelmes a szobalányába, megcsóválta a fejét:

— A legnagyobb mértékben tulzott. Nem a szobalányát találta, hanem a — feleségét.

— **Uj gőzmalom Szegeden.** A sok pörösködés után végre bejelentette a Milkó Vilmos és fia czég, hogy legközelebb hozzáfog a kereskedelemügyi miniszterium által engedélyezett gőzmalom és fürészgyár épitéséhez. A főkapitány elnöklete alatt álló, a rendőrség, városi orvosi és mérnöki hivatalok képviselőiből megalakult bizottság e hó 11-én délután 4 órakor fogja felülvizsgálni az épitkezés telepét és a terveket közegészségügyi és közbiztonsági tekintetben.

— **Elfogott gyilkos.** A mult héten történt meg a martonosi határban, hogy Belain József juhász a kampós botjával agyonverte Gondics János kukoricza csőszt, mert ez megverte a szamarát. Belain a tett elkövetése után megszökött. Nem sokáig bujdoshatott, mert a csendőrség elfogta és beszállitotta a börtönbe.

— **Ártézi gőzfürdő.** Nem ugyan az a megtervezett uj ártézi gőzfürdő, amelynek a dolga most édesdeden szundikál, hanem a régi gőzfürdő ez — ártézi vizzel. Wagner örökösök, a gőzfürdő tulajdonosai ugyanis engedélyt kérnek a tanácstól arra, hogy a portájukon ártézi kutat furattathassanak, amely ezentul a fürdőt vizzel ellássa.

— **Adományok a kolera-kórháznak.** A fenyegető vészszel együtt megindult a jótékonyság is. Ma a Koch és Weiss czég tiz üveg cognacot és ugyanannyi pálinkás poharat küldött a rendőrségre. A szives adományt a megfigyelő kórháznál fogják fölhasználni.

— **Megégett gyermek.** Rettenetes halállal pusztult el Ujfaluban Lázárov János gazda kis gyermeke. A gazda a nejével együtt kiment dolgozni a mezőre s kivitték a pólyás gyermeket is. Egy teknőben helyezték el a kocsi alatt. Valami eldobott gyufától meggyult a fateknő s összeégett benne a kis fiu. A szülők ellen megindították a vizsgálatot

— **A gőzgépkezelőket és kazánfütőket** vizsgáló bizottság Temesvárott a legközelebbi vizsgálatokat szombaton, okt. 15-én fogja megtartani a magy. kir. államvasutak műhelyfőnökségének irodájában. E vizsgálatokra szóval vagy irásban lehet jelentkezni a temesmegyei kir. államépitészeti hivatalnál, Temesvárott (dikasterialis épület III. emelet.) A jelentkezőknek a nmlt. kereskedelmügyi miniszteriumnak 1888. évi 9521. számu magas rendelete értelmében a magyar nyelvben annyi jártasságot kell kimutatniok, hogy képesek a kazánügyi rendeleteket elolvasni és teljesen megérteni. A vizsgálatnál a következő okmányokat kell fölmutatni: 1. hatóságilag hitelesitett szolgálati bizonyitványokat, melyekből kitünik, hogy a jelentkező fütött gőzgépnél, illetőleg gőzkazánnál legalább 6 hónapig müködött mint segéd azon szakmában, melyből vizsgálatot tenni kiván; 2. a köz-

ségi elöljáróságtól kiállitott erkölcsi bizonyitványt; 3. gépkezelőknek ezenkivül még tanuló-levelet vagy munkakönyvet.

— **Tolvaj gyerekbanda.** Ekkora öklöm tolvajokkal se akadt még dolga csendőrségnek. Hittyiáson, mint onnan jelentik, Hering Lajos szatócs boltjából elveszett 132 forint ára portéka, kinyomozták a tetteseket, akik az ablakon át lopták el az árukat. A tolvajbanda három szerb gyermekből állott, mindegyike 8—8 éves.

— **Agyongázolva.** Kegyetlen tett hire érkezik be Torontál-Vásárhelyről. Kurta, de sokat mond. Azt, hogy Csanki János odavaló gazda majd megölte Csengeri Juli asszonyt, olyanformán, hogy meggázolta vasalt sarku csizmájával. Csankit a csendőrség vizsgálat alá fogta.

— **Kettő után egy se.** Érthetetlen az asszonyi sziv. Egy makói férj panaszolta a héten, hogy közösen lakik egy házban az öccsével. Most már, hogy nemcsak a ház közös, hát szeretné az öccsének kiadni az utat. Csakhogy a ház az asszonyé, ki határozottan kijelenté, hogy ha a kissebbik urának menni kell, hát menjen utána a másik is.

A legujabb sikkasztó ur.

— Saját tudositónktól. —

Nincs most politikai heczcz, de van egyéb érdekes esemény a megye hires székvárosában.

A szentesi gazdasági egylet összes vagyoná', a befolyt rendes és rendkivüli bevételeket az alapitványi pénzekkel együtt egy krajczárig elsikkasztotta az egyesület titkára, Gyárfás Dezső.

A gazdasági egylet elnökének megbizottjai f. hó 4-én váratlan pénztárvizsgálatot tartottak, melynek nem is sejtett eredménye lett ennek a vakmerő sikkasztásnak a kideritése.

Gyárfás Dezső előkelő módon élt Szentesen és csekély jövedelmét tulhaladó költekezései miatt senkinek sem jutott eszébe gyanakodni, mert a reá bizott pénztár nem volt olyan jelentékeny forgalmu, hogy az abból való sikkasztás lehetőségét merték volna föltételezni. Arra, hogy az egész vagyont egy krajczárig el lehet sikkasztani valamely intézetnél, nagyon is kevesen gondolhattak.

A sikkasztott összeg mennyiségét még eddig megállapitani nem lehetett, hozzávetőleges számitás szerint azonban 2300 frtra tehető.

Még az utóbbi napokat is vig czimborák társaságában töltötte Gyárfás, s mintha rendben volna a szénája, olyan nyugodtan mulatozott.

Gyárfás Dezső nem szentesi születésü, tekintélyes gazdasági körök ajánlották őt be az egylethez. Előkelő megjelenése imponált a szentesieknek s az ottani társadalom szivesen látta körében. Szük fizetésből azonban olyan életmódot folytatni, mint Gyárfás folytatott, nem lehet, — a 600 frtnyi titkári fizetés nagyon is kevésnek bizonyult.

Szentesen természetesen nagy szenzációt kelt ez az eset, mert hisz ott csak nem rég történt egy nagy föltünést keltő bukás, melyben ugyancsak egy nagyon ismert szentesi alak merült el.

A szentesi „pénzügyminiszter" esete ugyanis még meg sem szünt közbeszéd tárgya lenni, már is ez a mai dolog ütötte föl fejét.

Az urhatnámság és a kártya vezette ezeket az embereket a bün ösvényére.

Szinház.

Az apósok.

Gabányi még előttünk uj vigjátéka, Az apósok ment ma este a szinházban. Bohózatszerü képtelen helyzetekből és lehetetlen alakokból összerakott munka ez, melynek meg van az az erénye, hogy sokszor jól megnevetteti a közönséget. Ez pedig ugy nagyjában elég.

A két apóst Dezséry és Sárdi játszták s Dezséri a darab legéletrevavalóbb alakját mutatta be. Jó kedélylyel és sok szeretetreméltósággal játszott, tulajdonképen ő képezte az előadás lelkét. Egészséges komika jól elmulattatta a közönséget. Sárdi, a másik após kissé szárazon és sok helytelen posesal játszott. Nincs kedélye az ilyen szerephez.

Kalmár Piroska ma mint naiva mutatta be magát. Minden hangja természetes és igaz, sok tapsot kapott.

Pákey Margit és Holéczy Ilona szintén hozzájárultak a sikerhez s jó volt Polgár Sándor is, ki Zab Feri tehetetlen alakját igyekezett lehetővé tenni. Balla Kálmánnak nincs még elég önuralma a szinpadon, Péchy pedig minden körülmények között tulságosan nyugodt. Csiky kicsike szerepet játszott, ha akarna se tudott volna csinálni belőle valamit.

Az előadást nagy közönség nézte végig.

A Napló levélszekrényéből.

Kolerás máglyák.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Csodálattal olvasom, hogy a kolerajárvány terjedését azáltal akarják némileg gátolni, hogy az infiziált ruhadarabokat elégetik.

Nézetem szerint a járvány terjedésének e módja nem épen czélszerü. Sokkal hatásosabbnak tartom az oltott mész használatát. A meszet ugyanis egy gödörbe teszik s az infiziált ruhadarabokat ebbe helyezik. A mész t. i. nemcsak hogy kiöl mindennemü baczillust a ruhából, hanem a levegőt sem engedi hazzáférni.

Kiváló tisztelettel,
Dr. Boros Antal.

Legujabb.

A magyar delegáczió hadügyi albizottságából.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) A magyar delegáczió hadügyi albizottsága a hadügyminiszterium költségvetésének tárgyalását ma délelőtt kezdte meg. Rakovszky előadó exposéjában kiemelte azt is, hogy a költségvetés nyiltság tekintetében több kifogás alá esik. Beöthy Ákos kezdé meg a vitát, kiemelve, hogy a hadügyi kormány nem tiszteli a delegáczió ellenőrzési jogát és emeli nemcsak a költségeket, hanem a hadsereg létszámát és Hegedüs Sándor vette védelmébe a támadás ellenében a kormányt s az általános vitában résztvettek még báró Rudnyánszky József, Rakovszky István, gr. Zichy Nándor, Wahrmann Mór, Pulszky Ágost.

Gr. Zichy Nándor és Wahrmann Mór közt, aki Zichy beszédére reflektált, rövid szóváltás támadt, mivel gr. Zichy Nándor visszautasitotta Wahrmann azon szándékát, hogy őt „kioktassa".

Bolgár Ferencz hosszabb és beható birálat alá vette a hadügyi kormányzat eljárását, érdekes részleteket hozva föl álláspontjának támogatására. Bolgár fölhozta a füsttelen lőpor kérdését is. Fölszólalt még gr. Szapáry Gyula miniszterelnök is, kiemelvén, hogy a kormány mindazon tételekért, amelyek hozzájárulásával vétettek be a költségvetésbe, állja és viseli a felelősséget a parlamentben. Mire Beöthy Ákos harsány hangon kiáltá: „Felelősségre fogjuk vonni!"

Az általános vita utolsó szónoka Ugron Gábor volt, ki vehemens támadást intéz a hadügyi kormány ellen. Kijelenti, hogy politikai elveinél fogva külön hadsereget követel, de a követelését nem a delegáczióban, hanem az országgyülésen akarja érvényesiteni. Ugron heves és szenvedélyes hangja roppant feltünést keltett a delegáczióban.

Hangsulyozta, hogy a hadseregnél hiányzik az a szellem, mely átérzi, hogy a hadsereg az egész országgal és nemzettel együtt van. A hadsereg körei rendszeresen arra törekesznek, hogy a társadalmat a hadseregtől elválasszák, sőt egymástól elidegenitsék. Bejelenti, hogy részletes kritikáját nem az albizottságban, hanem a nyilvános ülésen fogja elmondani, mert nem akar lábujjhegyen járni és mert a hadsereggel szemben nem mesterséges kiméletre, hanem kiméletlen őszinteségre van szüksége. A hadseregnek béke idején hozzá kell szoknia a kiméletlen kritikához, mert a csatatéren nem számithat az ellenség kiméletére. Hozzá kell szoknia az őszinteséghez, mert nem áll érdekében a titkolódzás. A külföld mindent megtud, akárhogy titkolják.

A költségvetés ellen sulyos vádakat emel. A kormány nem jár el a kellő takarékossággal, huszonnégy évi ellenőrzésnek nincs kellő eredménye.

Bizalma nincs a hadügyi kormányzatban és a költségvetést nem fogadja el, de nem akar krajczároskodni és ami a harczképességhez igazán szükséges, azt megszavazza, csupán a czopfnak és protekczios irányzatnak nem szavaz meg semmit.

Rakovszky vette védelmébe a delegácziót és a hadügyminisztert Ugron vádjai ellenében. Azután Bauer báró közös hadügyminiszter szólt izgatottan. Bauer miniszter főkép két dolog ellen védte magát. Egyik az, mintha nem volna válaszaiban őszinte és nyilt; a másik pedig az, mintha a hadügyi költségvetés nem számolna az ország pénzügyi erejével. A kérdés a hadügyminiszter szerint nem ugy áll, hogy mi kell a hadseregnek, hanem ugy, hogy mit lehet adni a hadseregnek. Ez van kifejezve a költségvetésben. Ama vád ellen, hogy tételek vannak a költségvetésben, melyek a jövőben nagyobb kiadásokat vonnak maguk után, Bauer azzal védekezik, hogy ő maga is jobban szeretné e tételeket egyszerre bevenni a költségvetésbe, mint azokat évek hosszu sorára beosztani.

Pulszky Ágost siet kifejezni megelégedését mindenfelett, ami miniszteri és közös.

Ezután a költségvetést általánosságban elfogadják és tiz percznyi szünet után a válaszok tárgyalására tértek át.

Rakovszky előadó ismerteti a katonai akadémia ügyében adott választ. Felemliti, hogy a bécsujhelyi akadémia 450 helyre bővittetett, s hogy a delegáczió határozata értelmében, ha a 450 létszám tulhaladtatik, tulajdonképeni uj Magyarország területén fölállitandó akadémia létesitése iránt tétessék előterjesztés. A beadott jelentés szerint a bécsujhelyi katonai akadémia növendékeinek létszáma ma 459.

Bauer hadügyminiszter azt válaszolja, hogy elég hely volt még a jelentkezőknek és egy uj 5 milliomos kiadás még indokolatlan volna ez idő szerint.

Rakovszky kérdezi, hogy miért idő előtti az előkészület egy uj katonai akadémia létesitésére, mikor tultömöttség tényleg van s 14 jelentkező hely hiányában elutasittatott.

Bauer hadügyminiszter azt hiszi, hogy még mindig nem forog fenn szükség uj akadémiára s azzal járó rendkivüli költségre.

Feldenhauer tábornok kijelenti, hogy 459 növendék tényleg elfér a jelenlegi intézetben.

Hegedüs Sándor figyelmeztet arra, hogy a katonai akadémiákra nézve a delegáczió elhatározta, ha az [illegible] száma nő, állittassék fel a [illegible] Magyarországon. El[illegible] rozva, kés[illegible]

elfogadtunk 450, de ujra határoztunk. Most a hadügyér azt mondja, hogy más okokon kivül helyszüke miatt többeket is visszautasitott, tehát maga is elismeri, hogy hely nincs.

Szólnak ezután még az akadémia kérdésében gr. Zichy Nándor, Beöthy Ákos, Pulszky, Münnich Aurél, Ugron Gábor, Széll Kálmán.

Br. Rundnyánszky József és Beöthy Ákos a következő határozati javaslatot nyujtja be.

„Utasittatik a hadügyminiszter, miszerint egy, Magyarország területén felállitandó és magyar tannyelvü akadémia költségeit állitsa be a jövő költségvetésbe.

Végül br. Bauer hadügyminiszter szól.

A vita befejeztetvén, következett a szavazás, melyen az albizottság többsége **leszavazta a hadügyminisztert** és utasitotta, hogy az uj katonai akadémiára vonatkozó előterjesztést tegye meg.

A Baross-szobor ügye.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) A Budapesten megalakult Baross szobornagybizottság ma este ülést tartott Podmaniczky Frigyes báró elnöklete alatt.

Az ülést az elnök a kereskedelmi és iparkamarák Győrben tartott értekezletének megállapodásai fölött való tanácskozásra hivta össze s résztvettek azon a kamarák kiküldöttei: Strasser Albert temesvári, Kulinyi Zsigmond szegedi és Szávay Gyula győri kamarai titkárok.

A szobor-bizottság egyhangulag és örömmel fogadta a kamarák szövetségét, melyet azok a győri értekezletből fölajánlottak és hozzájárult ahoz, hogy a szobor-alapra való gyüjtés kamarai kerületenkint deczentralizáltassék.

Elhatározta továbbá az ülés, hogy a nagybizottságba minden kamarából egy képviselőt kér kiküldeni, a végrehajtó bizottságba pedig a kamarák öt képviselőjét választja be.

Ki is jelöltettek azonnal a végrehajtó bizottság tagjai következőleg: Wahrmann Mór orsz. képviselő és Brázay Kálmán gyáros, a nagy bizottság alelnökei, Hegedüs Sándor orsz. képviselő, Burghard Konrád gyáros, Ludvigh Gyula, a m. kir. államvasutak elnökigazgatója, Falk Zsigmond lovag, Abonyi Emil miniszteri tanácsos, Fenyvessy Ferencz, Vadnay Károly orsz. képviselők, Jókai Mór, Szterényi József ipari fölügyelő, Gelléri Mór orsz. iparegyesületi titkár, Rákosi Jenő, Deil Jenő kassai, Gaál Jenö orsz. képviselő, aradi, Kulinyi Zsigmond szegedi, Szávay Gyula győri, Strasser Albert temesvári kamarai titkárok, Mudrony Soma orsz. iparegyesületi igazgató, Ráth Károly, Thék Endre, Aebly Adolf, Weisz Berthold, Fürst Jakab.

Podmanitzky br. elnök bejelentette, hogy Jókai Mór a nemzethez intézendő fölhivást pár nap mulva igérte, mivel ma kerületébe utazik és hogy azután a nagybizottság, majd a végrehajtó bizottság üléseket fognak tartani a kegyeletes czélra való gyüjtés munkájának gyors és erélyes megindítása végett.

A végrehajtó bizottságnak első dolga lesz [illegible] módozatokat, amely[illegible] emüködésével a

Renan temetése.

Budapest, okt. 7. (A „Sz N." er. t.) Párisból sürgönyzik, hogy Renan temetése ma ment végbe óriási gyászpompa mellett.

A czár utazása.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) Pétervárról sürgönyzik, hogy a czár 9-én Skievniviczébe utazik.

A kolera Budapesten.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." e. t.) A járványbizottság megalakult és permanensnek jelentette ki magát. A tiszti főorvos jelentése szerint eddig 234 kolerabetegedés van, 46 százalék halálozással. Az összes iskolákat holnaptól bezárják.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." e. t.) E hó 5-ének éjféli 12 órájától 6-ának éjféli 12 órájáig 53 ujabb megbetegedés történt; halálozás 19; meggyógyult 16.

A barak-kórházban éjfél óta ma délig összesen 14 beteget vettek föl. Éjfél óta ma délig összen hatan haltak meg.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) Br. Kaas Ervin, br. Kaas Ivor öcscse, ma a kórházban kolerában meghalt.

Kétszeres gyilkosság.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) Nagyváradról sürgönyzik, hogy Szakadáth községben Selesán Ilia elvesztett per miatt ki akarta irtani ellenfele, Szotak Mihályné családját. Először Szotokné husz éves fiát támadta meg, fia védelmére siető asszonyt késsel hasba szurta, aztán a fiát döfte le. Mindenetten meghaltak. A csendőrök mentették meg a gyilkost a nép dühétől.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." e. t.) Buzát ma jól kináltak, az irányzat szilárdult és 30,000 métermázsa kelt el teljes árakon.

A határidő-üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.36 pénz, 7.37 áru; márcz.—ápr. 7.72 pénz, 7.74 áru; tengeri szept.—okt.-re 4.76 pénz, 4.78 áru; szept.—októberre —.— pénz, —.— áru; május—juniusra 5.08 pénz, 5.09 áru; zab őszre 5.32 pénz, 5.34 áru; tavaszra 1893.) 5.60 pénz, 5 62 áru; káposzta-repcze. (1893. aug.—szeptberre 12.50 pénz. —.— áru

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) (Délutan öt órakor záródnak.)

Buza őszre	7.39—7.41
Buza tav.	7.75—7.77
Tengeri szept.—okt.	4.76—4.78
Uj tengeri szept.—okt.	5.08—5.10
Zab őszre	5.35—5.37
Káposzta-repcze	5.60—5.62
Uj káp.-repcze 1893. aug—szept.	12.——12.10

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." er. t.) Zsiráru változatlan. Kötés nem került jegyzésre. Szilva nyugodt. Szerb szokványáru októberre 18.75—18 62 forinton, szlavóniai szilvaiz októberre 22.50—23 forinttal kelt. — Szesz: lanyha. Szesz nyers osztalékolt 15.—15.50 frton, élesztőszesz osztalékolt 17.50—18. forinton, szesz finomitott 52.——52.50 forinton 100 liter százalékonkint.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, okt. 7. (A „Sz. N." e. t.) A tőzsde ma nyugodtan indult. Az üzlet folyamán a nemzetközi értékek lanyhultak, de később a kedvezőbb külföldi kirek hatása alatt ismét javulás állott be. A helyi piacz szilárd maradt. A valuták emelkedtek. A forgalom a nemzetközi értékekben valamivel élénkült.

Közgazdaság.

A szegedi őszi sertésvásár. Ma kezdődött meg ez őszi vásárra a sertésfölhajtás. A rókusi nyomáson levő vásártéren a kereslet igen lanyha, az árak középszerüek, a fölhajtás a mai nap folyamán ezer darabra rugott. Nagyobb falkák nem érkeztek. A holnapi naptól többet várnak.

REGÉNYCSARNOK.

A szenteskedő.

5 Irta:

Graviere Karolina.

Dion Irén kora gyermekségében elvesztvén szüleit, gyámja, anyjának fivére által neveltetett. Nem volt könnyü Poncet bácsi korát meghatározni, mert emberemlékezet óta „öreg"-nek hivták. Vagyona felől sem tudtak valami sokat.

Minthogy fösvénysége közmondásos volt, tehát nagyon gazdagnak hitték.

E pont fölött azonban nehéz volt itéletet mondani, mert az öreg Poncet tőke. pénzes volt; összes vagyona különféle részvénytársulatok papirjaiban volt elhelyezve. Hogy sok, vagy kevés papirral birt-e, azt senki sem tudta. Annyi bizonyos, hogy az öreg Poncet kiadásai a legszükségesebbekre szoritkoztak. Lievin atyus vendégei között fölemlitők már öt, mint egy szál gyufát s a ház, melyben lakott s mely a templommal szemben állott, csakugyan ugy nézett ki, mint egy gyufadoboz.

A ház ajtaja, ugy látszik, egészen a tulajdonos testéhez volt szabva s az ajtó mellett egy ablak volt, fölötte kettő s a ház végén egy kis kert. Poncet életének első felét azzal töltötte, hogy tőkéjét gyarapitotta munka és üzérkedés által; a másik felét pedig arra forditotta, hogy megkevesbitse kiadásait, mint ez minden fösvény kedvencz foglalkozása. Igy például határtalan bizalommal viseltetett orvosa iránt, mert ez egyedüli orvosságul a koplalást ajánlotta. Napjait egy kis, alacsony szobában töltötte, mely tiszta volt ugyan, de rettetenes szegényen nézett ki, padozata piros téglából állott, fövénynyel beszórva. A szobában egy kályha állott, melyen az öreg ételeit főzte s melyet jól megszámlált fadarabokkal táplált, ezenfelül volt még egy fazeka, egy lámpája és egy fenyö asztala, mely mellett ült reggeltől estig s számadással foglalkozott, melynél a kivonás a főszerepet játszotta.

Kiadásait a legaggodalmasabb pontossággal jegyezte fel: egy pár ingének mosását, a dohányt, a kenyeret, a fát, a sót; és mindent megmért, mit csak vásárolt és folyton azon törte a fejét, hogy miként lehetne a mindennapi szükségleteket nélkülözni.

Lievin atyus, ki nem gondolt arra, hogy fiának házassági terveit keresztülhuzza, helyesnek találta, ha játszva a zsarnokot, mihelyt azon személyről volt szó, kinek türnie kellett minden azon gunyt és gyülöletet, melyeknek czéltáblája joggal vagy jogtalanul ő, a flamandi volt, azon a földön, melyet soha sem tudott megszokni. A szünidő tehát, melyet Irén nagybátyjánál töltött, mindannyiszor egy uj fejezettel bővitette ifjusága fájdalmas regényét.

Ama nap, mely a tizenhatéves leány titkos ábrándjára fölvirradt, egyszersmind helyzetének reménytelenségét is föltárta. Nagyon hamar megtudta, amit Sebestyén önmagának sem akart bevallani. Az ifju átadta magát ama varázsnak, Irént szeretni, őt láthatni, az öreg Poncetnél egy pipa dohányt kiszivni, de minden a jövőre irányuló gondolatot elutasitott magától, sokkal kényelmesebbnek találva ezt a mindennapi ábrándozást, és pedig annál inkább, mert az öreg Poncet mindig tárt karokkal fogadta.

A visszataszitó fukar e kedveskedése korántsem azért volt, hogy talán ezzel unokahuga jövőjét biztositani akarta. Sebestyén azzal nyerte meg az öreget, hogy bizonyos mellékdolgokban kedvezett neki,

mik pusztán egy Harpagonra nézve birtak jelentőséggel. Ha estefelé jött az öreghez, kérte, hogy ne gyujtsák meg a lámpák, mert a sötétben nagyon szeret csevegni; mindenféle frissitőt visszautasitott s még egy csepp vizet sem vett magához; a kemenczét nagyon melegnek találta, ha a tüz ki is volt aludva már; csizmája talpát odakint jól lekaparta s kimélte a szalmaszőnyeget, melyet az öreg örökösei számára föntartani akart.

Az öreg Lievin ellenszenve Irén előtt rég ismeretes vala. A gunyos tekintetek, mikkel a leányt kisérte, szegénységének nyilt megvetése, a durva kitételek, mikkel illette, a mérges szemrehányás, hogy gőgös, mint egy herczegnő, kaczér mint egy urnő, magatartásának, tetteinek és hibáinak folytonos birálgatása és gáncsolása a szegény leánynak még a remény parányát sem hagyták fönn. Az atya ellenségeskedése és a fiu gyöngesége mellett csak kegyetlen csalódás volt a kilátása és azon váddal szemben, hogy önző terveket hajhász, csupán szerelmi lemondásban találhatott édeskeserü vigaszt. Lett volna elég ereje arra, hogy Sebestyént eltiltsa nagybátyja házától, de a szokás, őt látni, hogy tért foglalt el már életében s e szigoru tényre mi oka lett volna?

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 8. Páros bérlet 8. sz.

Szeged, szombat, október 8-án:

ELEVEN ÖRDÖG.

Vig operette. Bajard után szinre alkalmazta Deréki A.

Személyek:

Soubise herczeg	Dálnoky János
Herczegnő, neje	Kőmivesné Anna
Haroque gróf	Korcsek Pál
Lalonges marquis	Makrai Dénes
Dezieres lovag	Miksai Emil
Lusignan grófnő	Kócsi Erzsi
Saint Groy herczegnő	Dezséry Gyuláné
D'Arbois marquisné	Jenei Vilma
Ruissy kisasszony	Sárossy Aranka
Tibul de Hugeon báró	Hatvani Ede
Hermina, nővére	Kocsis Etel
Letorieres vicomte	H. Pauli Mariska
Pomponius, nevelője	Dezséry Gyula
Greviu, szabó	Földváry József
Marianna, neje	Houti Mari

Kezdete 7 és fél órakor.

Vizállás.

	— okt. 6. Méter. 0 felett	0 alatt	— okt. 7. Méter 0 felett	0 alat
M.-Sziget . .	0·18	—	0·18	—
Szatmár . .	0·06	—	0·05	—
Tokaj . . .	—	1·09	—	1·08
Szolnok . .	—	1·13	—	1·14
Szeged . .	—	1·10	—	1.13
Csongrád . .	—	1·55	—	1·55
Gyoma . .	0·26	—	0.18	—
Námény . .	—	1·32	—	1·25
Arad . . .	—	1.32	—	1.32

Szerkesztői üzenet.

H. Szabadka. Egészen alapos lehet ez az elkeseredett kritika az önök uj szintársulata ellen, de már csak tessék ezt elmondani. Egyébként, ha ön látta volna nálunk Fedora előadását, valószinüleg lecsillapodnék.

Felelős szerkesztő: **KULINYI ZSIGMOND.**
Kiadótulajdonos: **BÁBA SÁNDOR.**

Nyilttér.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is küld házhoz szállitva, portó- és vámmentesen **Henneberg G** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 162—6.

Étterem és sörcsarnok.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy éttermemet és sörcsarnokomat **egészen ujonan átalakitottam** és ajánlom naponkénti **friss villás** és **zóna** reggelieimet ugyszinte **Dréher-féle elsőrendü**

KORONA SÖRÖMET.

Minden hétfőn reggel

káposztalé,

szerda, péntek és szombaton reggel

kitünő halleves.

Abonenseket éttermemben való étkezésre igen jutányos áron vállalok el.

Ajánlom kitünő

ménesi vörösboromat

literenként **80 krért.**

739-3-1 Kiváló tisztelettel

Gruber Gusztáv,
vendéglős.

„Feketesas" szálloda.

Birtokvétel.

Készpénzfizetés mellett vételre kerestetik egy **nemesi**

BIRTOK

250,000 frt erejéig. Szép kastély, jó gazdasági épületek, termékeny szántóföld és erdő kivántatik.

Szives ajánlatok csak közvetlen birtokosoktól kéretnek **Richard Patzhoz Bécs, Wieden, Margaretherstrasse 12.** 737-3-2

Lágy, fehér bőrt

ifjukori arczszint biztosan nyerhető,

szeplők

ekvetlen eloszolnak, ha a Bergmann és társától Drezdában készült

Bergmann-féle Liliomtej-szappan

mindennap használtatik. 1 darab ára 50 kr.

Kapható: Barcsay Károly, dr. Hibay György, Vajda Imre és társa és Bokor A., Szántó József urak gyógyszertárában.

Libamáj vásárlás.

A „Fehér kereszt"-ben eddigi **libamáj vásárlás: Tisza Lajos körutra** Lábdy-féle házba helyeztetett át. 729-3-3

211/1892. kgy. sz. 740-3-2

Hirdetés.

Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó év október havi rendszerinti közgyülésében a hatóság kebelében üresedésben levő, részben üresedésbe jövő következő végleges minőségü állások fognak választás utján betöltetni u. m.:

A felsővárosi rendőrbiztosi állás 800 frt évi fizetés és 80 frt átalány

Egy számtiszti állás 600 frt évi fizetés és 60 frt átalány.

Esetleg üresedésbe jövő egy segédszámtiszti állás 550 frt évi fizetés és 50 frt átalány.

A levéltári segédi állás 600 frt évi fizetés és 60 frt átalány.

Egy I. osztályu irnoki állás 550 frt évi fizetés és 50 frt átalány.

Négy és még esetleg üresedésbe jövő két II. osztályu irnoki állás egyenként 400 frt évi fizetés.

Egy külterületi birósági kézbesitői állás 400 frt évi fizetés és 200 frt lótartási átalány.

Hét belterületi adóvégrehajtói állás egyenként 400 frt fizetés és 40 frt átalány.

Végül egy belterületi adó kézbesitői állás 300 frt évi fizetés és 30 frt átalány élvezetével.

Felhivatnak tehát mindazok, kik a kitüntetett javadalmazáson felül szabályszerü szolgálati évek eltelte után még a tiszti nyugdij alapban való részesedésre is jogosultságot nyujtó fent elősorolt állások valamelyikét elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. I. t.-cz. által előirt minősitésüket igazoló, valamint egyéb okmányokkal is felszerelt pályázati kérvényüket f. évi október hó 22-ének d. u. 5 óráig a főispáni hivatalba (városi széképület I. emelet) annyival inkább is benyujtsák, mert a netán később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1892. évi szeptember hó 22-én folytatva tartott rendszerinti közgyülésében.

Dr. Lázár György, s. k.
h. polgármester.

A legjobb és legolcsóbb toilette-szappan a

Doering szappana a bagolylyal.

Mindenütt kapható 30 krért.

Szép bőr ifju, üde kinézés,

megtartható és nyerhető a minőségben felülmulhatlan **Doering szappanának** napontai használata által.

Ezón szappan oly enyhe, ely tiszta, oly jó, hogy vele meggátolható, ami a szodatartalmu, erős szappanok előidéznek és pedig: a bőr vörösitést, annak időelőtti gyengülését és hervadását, a mosdás utáni égést, stb.

Aki ezen eseteket, illetőleg hátrányokat mellőzni akarja, vegyen használatára a

Doering szappanát a bagolylyal, a világ legjobb szappanát.

KATHREINER-FÉLE Kneipp-maláta kávé.

Csak ezen védjegygyel valódi. Utánzás tilos.

Fölülmulhatlan pótkávé. Mindenütt kapható.

HATÓSÁGILAG

előírt és használt

FERTŐZTELENITŐ SZEREK

legjobb minőségben, legolcsóbb árakon kaphatók

VAJDA IMRE és TÁRSA

731-6-4 gyógyáru raktárában a „vöröskereszthez“

Kárász utcza.

COGNAC

A. GUILLAUME & Co.

TALENCE pres BORDEAUX.

Ő felsége a Svéd király
Ő felsége a Hollandi király
Ő felsége a Görög király
Ő felsége néhai III. Napóleon
Ő felsége a bolgár fejedelem
több osztrák-magyar főherczeg urak
és az orosz nagyherczeg
a franczia köztársaság elnökének
különféle nemzetközi kórházak
és a bécsi Jockei club
szállitói.

MAGYARORSZÁGI

VEZÉRKÉPVISELETE

és FŐRAKTÁRA

Koch és Weiss

Szeged.

128,566. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutaknak Szombathely állomásán létező mozdonyszerelő műhely épülethez szükséges köszén és füstcsatorna előállitásával járó összes munkák biztositására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati föltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek a m. kir. államvasutak magas épitményi ügyosztályában (Andrássy-ut 73. III. 39. ajtó) a hivatalos órák alatt, hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig, vasárnapokon d. e. 9 órától déli 12 óráig megtekinthetők.

A munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb 1892. október hó 11-én déli 12 óráig nyujtandók be alulirott igazgatóság jogügyi osztályánál (Andrássy-ut 75. sz. II. em. 18. sz.)

Minden ajánlat ivenként 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal ellátva nyujtandó be: „Ajánlat a Szombathely állomáson létező mozdony-szerelő műhely kéményének előállitására.“

Megjegyeztetik, hogy csak az összes munkákra vonatkozó ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok benyujtását megelőző napon, azaz 1892. október hó 10-én déli 12 óráig 170 frt, azaz egyszázhetven o. é. frt bánatpénz lesz a m. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 45. sz. földszint) vagy készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

As értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak tárgyalás alapjául. Posta utján beérkezett ajánlatok és bánatpénzek tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1892. év szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

ad. 133,394/92. Magy. kir. államvasutak. Mármarossziget-Kőrösmező határszéli vasut

Hirdetmény.

Az 1892. évi XVI. t.-czikk alapján, a m. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt kiépitendő mármarossziget-kőrösmező-határszéli I. rangu vasutvonal 737. szelvényétől a magyar-gácsországi határszélig terjedő, mintegy 3·5 klm. hosszu szakaszának kiépitésére, illetőleg az ezen szakaszba eső összes föld- és sziklamunkáknak, ültetvények, fonások és védmüveknek, a tain- és bélfalak, alagutak és völgy áthidalásoknak, a hidak és átereszek alapozási és falazási munkáinak, azok vasszerkezeteire helyezendő faalkatrészeknek a 2·0 méter nyilásig terjedő pályamütárgyak és bármily nyilásu egyébb mütárgyak faszerkezeteinek, az ut épitményeknek, a kavicsolásnak, a felépitmény lerakásának, az épületeknek, a pálya beosztása és elzárásának, végre egy a Zimir völgyben épitendő kocsiutnak és lakóépületnek előállitására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Ajánlatok csak az összes itt felsorolt munkákra tehetők. Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, a tervezeti árjegyzék és tájékoztató költségszámitás, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek, a m. kir. államvasutak igazgatóságának D/II. osztályában (Budapest, Andrássy-ut 73/75. szám III. emelet, 36. a. sz. ajtó) reggeli 9 órától délutáni 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat megtehetéséhez megkivántató müvelet szintén a fennebb emlitett helyiségben f. évi október 4-től kezdve 25 frtért megszerezhető.

Ezen épités tárgyában teendő ajánlatok, legkésőbben f. é. október hó 20-án déli 12 óráig nyujtadók be a magy. kir. államvasutak igazgatósági épületében Andrássy-ut 73/75 sz. a. II. emelet az A/II. (jogügyi) szakosztály főnökénél.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve a következő felirással nyujtandó be: Ajánlat a mármarossziget-kőrösmező-határszéli vasut határszéli szakaszán végrehajtandó épitési munkák elvállalására.“

Az ajánlattételhez 25,000, azaz huszonötezer forint bánatpénz készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, legkésőbben az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis f. é. október hó 19-én déli 12-óráig leteendő a magy. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest Andrássy-ut 73/75 sz, földszint). Értékpapirok a letételt megelőző nap tőzsdei árfolyama szerint, — de semmi esetre névértéken felül — a napi árfolyam 90%-ával számittatnak.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénz tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1892. évi október 1-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnyomás nem dijaztatik)

Szegeden, 1892. Nyomatott a kiadó Bába Sándor könyvnyomdájában.